

Урок 1

Відповідальність вдома

Обираємо між конфліктом та лояльністю

Навчальні цілі	Використовувати низку обов'язків, які мають люди. Усвідомлювати, якою може бути відповідальність, коли виникають конфлікти одне з одним. Використовувати моральні міркування щодо прийняття рішень у разі виникнення конфліктів стосовно відповідальності
Завдання для учнів	Учні аналізують моральні дилеми. Учні дискутують у процесі альтернативного аналізу. Учні висловлюють індивідуальні судження
Ресурси	Приклади історії “Мілан робить вибір”. Аркуші паперу для письмового завдання
Методи	Дискусія в малих групах та індивідуальна робота. Пленарна дискусія. Індивідуальна письмова робота

Концептуальні поняття

Відповідальність: іноді люди змушені щось виконувати — відповідальність може бути законною, моральною або соціальною, залежно від того, в чому вона полягає.

Моральний конфлікт: конфлікт, який люди переживають, коли вирішують між двома або кількома напрямками дій.

Громадянська відповідальність: обов'язки учнів стосовно суспільного оточення. Ця відповідальність виникає тому, що членство в суспільстві передбачає відповідальність.

ХІД УРОКУ

Вчитель висловлює ідею про те, що кожен несе певну відповідальність у різних ситуаціях залежно від проблем, які виникають. А також про те, що проблеми виникають, коли люди перекладають відповідальність на інших. Існує також проблема вибору. Вчитель зачитує історію “Мілан робить вибір” всьому класу та просить учнів подумати про наступні проблеми. Деякі питання будуть обговорюватись у парах перед тим, як надаватимуться відповіді. За іншими проблемами учні будуть робити записи перш ніж поділитися ними з класом.

1. Який вид відповідальності Мілана засвідчує зачитана вчителем історія? Скільки видів відповідальності ви можете побачити (власну відповідальність Мілана, відповідальність перед сім'єю, школою, місцевою громадою та оточенням)?
2. Як ви думаєте, що Мілан має зробити і чому? Чи всі у класі згодні з цим?
3. Наскільки складне рішення має прийняти Мілан, як ви думаєте? Що робить його складним?
4. Який вид відповідальності має батько Мілана в даній історії? Скільки видів відповідальності ви бачите?
5. Як ви вважаєте, чи має право батько Мілана просити його залишитися вдома?
6. Наскільки серйозною проблемою буде, якщо Мілан не послухає батька? Чи буде це важко зробити для Мілана? Надайте аргументи у ваших відповідях.

Письмове завдання

Як ви думаєте, що Мілан написав батькові? Опишіть. Порівняйте ваш варіант з варіантами інших учнів у класі. Учні повинні поділитися своїми ідеями у класі.

Узагальнення

Можливо, учні вже визначили певні аспекти моральної відповідальності. Тоді вчитель відповідає на ці висловлювання, звертаючись до класу з проханням подумати взагалі про те, які види відповідальності мають люди щодо:

- самих себе;
- своєї сім'ї;
- свого найближчого оточення;
- національної громади;
- всього навколишнього світу.

Учні знову працюють у групах. Вони можуть працювати за столами, для зручності розподіленими за різними видами відповідальності. Причини, з якими люди не погоджуються стосовно ступеня відповідальності по відношенню до інших та до громади, необхідно обговорити у класі.

Індивідуальні висловлення

Вчитель повідомляє наступну інформацію учням: “У даній історії деякі види відповідальності Мілана суперечить одна одній. Подумайте про власні приклади, де б існував конфлікт відповідальностей людей. Наведіть ці приклади та обговоріть їх. Що ви думаєте про те, як люди вирішують конфлікт відповідальностей”.

Якщо учні вважатимуть це важким завданням, учитель може навести певні специфічні приклади.